

Noteikumi par valsts un Eiropas Savienības lauku attīstības atbalsta piešķiršanu, administrēšanu un uzraudzību vides un lauku ainavas uzlabošanai

Izdoti saskaņā ar Lauksaimniecības un lauku attīstības likuma

5.panta ceturto un septīto daļu

1. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka kārtību, kādā piešķir, administrē un uzrauga valsts un Eiropas Savienības atbalstu lauku attīstībai – vides un lauku ainavas uzlabošanas pasākumiem, ko īsteno atbilstoši Padomes 2005.gada 20.septembra Regulai (EK) Nr. [1698/2005](#) par atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) (turpmāk – Regula Nr. [1698/2005](#)).

2. Valsts un Eiropas Savienības lauku attīstības atbalsta pasākumi vides un lauku ainavas uzlabošanai ir šādi:

2.1. maksājumi lauksaimniekiem par nelabvēlīgiem dabas apstākļiem teritorijās, kas nav kalnu teritorijas;

2.2. *Natura 2000* maksājumi un maksājumi, kas saistīti ar Direktīvu [2000/60/EK](#) un noteikti saskaņā ar Regulas Nr. [1698/2005](#) 38.pantu (turpmāk – LIZ platība *Natura 2000* teritorijā);

2.3. agrovides maksājumu apakšpasākumi:

2.3.1. bioloģiskās lauksaimniecības attīstība;

2.3.2. integrētās dārzkopības ieviešana un veicināšana;

2.3.3. bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālājos;

2.3.4. rugāju lauks ziemas periodā;

2.3.5. buferjoslu ierīkošana;

2.3.6. lauksaimniecības dzīvnieku ģenētisko resursu saglabāšana;

2.4. *Natura 2000* maksājumi, kas noteikti saskaņā ar Regulas Nr. [1698/2005](#) 46.pantu (turpmāk – *Natura 2000* maksājumi meža īpašniekiem).

4. Atbalstu šajos noteikumos minētajos pasākumos (izņemot šo noteikumu 2.4.un 2.5 apakšpunktos minētos pasākumus) var saņemt lauksaimnieks, kurš atbilst Padomes 2009.gada 19.janvāra Regulas(EK) Nr. [73/2009](#), ar ko paredz kopējus noteikumus tiešā atbalsta shēmām saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku un izveido dažas atbalsta shēmas lauksaimniekiem, kā arī groza Regulas (EK) Nr. [1290/2005](#), (EK) Nr.247/2006, (EK) Nr.378/2007 un atceļ Regulu (EK) Nr. [1782/2003](#) (turpmāk – Regula Nr. [73/2009](#)), 2.panta "a" un "c" punkta prasībām.

5. Šajos noteikumos minētajos pasākumos (izņemot šo noteikumu 2.3.6., 2.4.apakšpunktā un 2.5 apakšpunktos minētos pasākumus) atbalstu par lauksaimniecībā

izmantojamo zemi var saņemt lauksaimniecībā izmantojamās zemes īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai nomnieks, kas apsaimnieko lauksaimniecībā izmantojamo zemi.

6. Par nepārvaramu varu vai ārkārtas apstākļiem uzskatāmi Komisijas 2006.gada 15.decembra Regulas (EK) Nr. [1974/2006](#), ar ko paredz sīki izstrādātus piemērošanas noteikumus Padomes Regulai (EK) Nr. [1698/2005](#) par atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) (turpmāk – Regula Nr. [1974/2006](#)), 47.panta 1.punktā noteiktie gadījumi (turpmāk – ārkārtas apstākļi).

7. Iestājoties ārkārtas apstākļiem, atbalsta saņēmējs vai viņa pilnvarotā persona par tiem rakstiski Regulas Nr. [1974/2006](#) 47.panta 2.punktā noteiktajā termiņā informē Lauku atbalsta dienesta reģionālo lauksaimniecības pārvaldi, kurā iesniegts platību maksājumu iesniegums saskaņā ar šo noteikumu 60.punktu, kā arī iesniedz detalizētu ārkārtas apstākļu aprakstu un ārkārtas apstākļus apliecinājošus dokumentus.

8. Pretendējot uz atbalstu šo noteikumu 2.punktā minētajos pasākumos un apakšpasākumos, atbalsta pretendents visā saimniecībā saskaņā ar savstarpējo atbilstību ievēro laba lauksaimniecības un vides stāvokļa nosacījumus un pārvaldības prasības atbilstoši normatīvajiem aktiem par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanu lauksaimniecībai tiešā atbalsta shēmu ietvaros. Pretendējot uz atbalstu šo noteikumu 2.1., 2.2. vai 2.3.apakšpunktā minētajos apakšpasākumos, atbalsta pretendents visā saimniecībā ievēro arī minimālās organiskā mēslojuma un augu aizsardzības līdzekļu lietošanas prasības un citas obligātās prasības, kas noteiktas šo noteikumu 1.pielikumā minētajos normatīvajos aktos.

9. Atbalstu šo noteikumu 2.punktā minētajos pasākumos un apakšpasākumos (izņemot šo noteikumu 2.3.6. un 2.4.apakšpunktā un 2.5. minēto apakšpasākumu un pasākumu) var saņemt par lauksaimniecībā izmantojamo zemi (atbilstoši šo noteikumu 2.pielikumā minētajiem lauksaimniecības kultūru apzīmējumiem), par kuru ir tiesības saņemt vienoto platības maksājumu un kura ir pieteikta vienotā platības maksājuma saņemšanai saskaņā ar normatīvajiem aktiem par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanu lauksaimniekiem tiešā atbalsta shēmu ietvaros (ja vien šo noteikumu 2.3.1., 2.3.2., 2.3.3. un 2.3.4.apakšpunktā minētajā apakšpasākumā atbalstam nav pieteikta šo noteikumu 9.¹ punktā minētā lauksaimniecībā izmantojamā zeme).

9.¹ Šo noteikumu 2.3.1., 2.3.2., 2.3.3. un 2.3.4.apakšpunktā minētajā apakšpasākumā atbalstu var saņemt arī par lauksaimniecībā izmantojamo zemi, kura nav bijusi labā lauksaimniecības stāvoklī 2003.gada 30.jūnijā un par kuru nav tiesību saņemt vienoto platības maksājumu, ja līdz kārtējā gada 1.maijam atbalsta pretendents ir personiski iesniedzis Lauku atbalsta dienesta reģionālajā lauksaimniecības pārvaldē iesniegumu par lauksaimniecībā izmantojamās zemes kartes precizēšanu un karti, kurā norādītas atbilstošās izmaiņas, un ja platība atbilst šādiem kritērijiem:

9.¹ 1. tajā nav invazīvo latvāņu ģints augu sugu;
9.¹ 2. rēķinot uz vienu hektāru, tajā nav vairāk par 50 atsevišķi augošiem kokiem, kā arī nav koku vai krūmu puduru, kas aizņem vairāk nekā 0,01 hektāru lielu platību;
9.¹ 3. tajā nav vilkvālišu vai tā nav mitrzeme, kura laikposmā no 15.maija līdz 15.septembrim ir klāta ar ūdeni ilgāk nekā četras nedēļas pēc kārtas un kura nav piemērota kultūraugu audzēšanai, lopbarības ieguvei, zāles pļaušanai un lopu ganišanai.

9.² Lauku atbalsta dienests veido un uztur lauku reģistrā jaunus atsevišķus agrovides lauku blokus šo noteikumu 9.¹ punktā minētajos gadījumos, ja agrovides lauku bloks atbilst šādiem kritērijiem:

9.² 1. tā zemes lietošanas veids Nekustamo īpašumu valsts kadastra sistēmā (turpmāk – kadastrs) ir lauksaimniecībā izmantojamā zeme;

9.² 2. tie savā starpā nepārklājas;

9.² 3. tā platība, kas noteikta ar precizitāti līdz hektāra simtdaļai, ir vismaz 0,30 hektāru, bet platums šaurākajā vietā – vismaz 30 metru;

9.² 4. tā robeža ir uzmērīta instrumentāli vai noteikta ar GPS (mērījums iesniegts Lauku atbalsta dienestā) un ir identificējama dabā;

9.² 5. tas ir vienlaidu zemesgabals, ko dabā norobežo identificējamu objektu robežas, kuru veids, atrašanās vieta un faktiskais stāvoklis visā saistību periodā tiek saglabāts nemainīgs. Šis objekts var būt:

9.² 5.1. ceļš, upe, strauts, grāvis vai to fragmenti, kuru platums nav mazāks par diviem metriem;

9.² 5.2. žogs, dzīvžogs, aleja, koku stādījums rindā vai puduris;

9.² 5.3. nekustamā īpašuma, zemes vienības vai administratīvās teritorijas robeža;

9.² 5.4. cits zemesgabals, kas dabā vai kadastrā atšķiras pēc zemes lietošanas veida (krūmāji, mežs, purvs, ūdens objektu zeme, zeme zem ēkām un pagalmiem, zeme zem ceļiem, pārējās zemes).

9.³ Šo noteikumu 9.² punktā minēto agrovides lauku bloku platībā neiekļauj ārpusbloka objektu, kuru no visām pusēm ietver agrovides lauku bloks un kura platība, summējot ar citiem ārpusbloka objektiem šajā lauku blokā, ir vismaz 0,01 hektāru liela. Ārpusbloka objekti ir:

9.³ 1. objekti, kas minēti šo noteikumu 9.² 5.1., 9.² 5.2. un 9.² 5.4.apakšpunktā, kā arī invazīvo latvāņu ģints augu sugas;

9.³ 2. akmeņu kaudzes, koku grupas, dīķi un tamlīdzīgi objekti.

2. Atbalsts pasākumam "Maksājumi lauksaimniekiem par nelabvēlīgiem dabas apstākļiem teritorijās, kas nav kalnu teritorijas"

10. Pasākumā "Maksājumi lauksaimniekiem par nelabvēlīgiem dabas apstākļiem teritorijās, kas nav kalnu teritorijas" paredzēto atbalstu teritorijās, kas atbilstoši Regulas

Nr. [1257/99](#) 19.pantam noteiktas par mazāk labvēlīgiem apvidiem (3.pielikums), piemēro līdz 2013.gada 31.decembrim.

11. Atbalsta pretendents var saņemt atbalstu par lauksaimniecībā izmantojamo zemi šo noteikumu 2.1.apakšpunktā minētajā pasākumā, ja viņš ievēro šādus atbalsta saņemšanas nosacījumus:

11.1. atbalstam pieteiktā lauksaimniecībā izmantojamā zeme atrodas mazāk labvēlīgā apvidū, kas noteikts šo noteikumu 3.pielikumā, tā ir pieteikta vienotā platību maksājuma saņemšanai, un tajā notiek lauksaimnieciskā darbība vismaz viena hektāra platībā, ko veido vismaz 0,3 hektārus lieli lauki;

11.2. turpmākos piecus gadus pēc pirmā maksājuma saņemšanas, sākot ar pirmo maksājuma apstiprināšanas gadu, atbalsta pretendents apņemas nodarboties ar lauksaimniecisko ražošanu lauksaimniecībā izmantojamā zemē, kas atrodas šo noteikumu 10.punktā minētajā teritorijā, vismaz viena hektāra platībā un katru gadu iesniegt aizpildītu platības maksājumu iesniegumu;

11.3. atbalstu par pastāvīgajām pļavām un ganībām vai aramzemē sētiem ilggadīgajiem zālājiem vai nektāraugiem var saņemt atbalsta pretendents – ganāmpulka īpašnieks:

11.3.1. kura īpašumā atbilstoši valsts aģentūras "Lauksaimniecības datu centrs" datiem pēc stāvokļa saimniecībā kārtējā gada 1.jūlijā ir tāds lauksaimniecības dzīvnieku skaits, kas nodrošina minimālo lauksaimniecības dzīvnieku blīvumu – vismaz 0,2 nosacītās liellopu vienības uz vienu atbalsttiesīgo pastāvīgo pļavu un ganību vai aramzemē sēto ilggadīgo zālāju vai nektāraugu hektāru (lauksaimniecības dzīvnieku blīvumu aprēķina saskaņā ar šo noteikumu 4.pielikumu), vai vismaz viena bišu saime uz trim atbalsttiesīgās platības hektāriem un kurš nodrošina, lai bišu saimju skaits būtu nemainīgs laikposmā no kārtējā gada 15.maija līdz 30.septembrim atbilstoši valsts aģentūras "Lauksaimniecības datu centrs" datiem pēc stāvokļa saimniecībā kārtējā gada 1.jūlijā (šiem atbalsta pretendentiem līdz kārtējā gada 1.jūlijam jāreģistrējas Pārtikas un veterinārā dienesta uzraudzībai pakļauto uzņēmumu reģistrā kā biškopības produktu primāriem ražotājiem vai medus iepakšanas uzņēmumiem (fiziskā vai juridiskā persona));

11.3.2. kurš nodrošina, ka dzīvnieki, ganāmpulki un novietnes ir reģistrētas un dzīvnieki apzīmēti saskaņā ar normatīvajiem aktiem par dzīvnieku, ganāmpulku un novietņu reģistrēšanu un dzīvnieku apzīmēšanu;

11.4. atbalstu par papuvi (atbilstoši šo noteikumu 2.pielikumā minētajiem lauksaimniecības kultūras apzīmējumiem) var saņemt atbalsta pretendents, kas nodrošina, ka papuvju platība saimniecībā kārtējā gadā nepārsniedz 30 procentu no kopējās lauksaimniecībā izmantojamās zemes, par kuru ir tiesības saņemt vienoto platības maksājumu un kura ir pieteikta vienotā platības maksājuma saņemšanai saskaņā ar normatīvajiem aktiem par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanu lauksaimniecībai tiešā atbalsta shēmu ietvaros.

12. Atbalsta apmērs par vienu hektāru lauksaimniecībā izmantojamās zemes, kurā ievēroti visi atbalsta saņemšanas nosacījumi, ir šāds:

- 12.1. par 1.kategoriju – EUR 25;
- 12.2. par 2.kategoriju – EUR 40;
- 12.3. par 3.kategoriju – EUR 58.

3. Atbalsts pasākumam "LIZ platība *Natura 2000* teritorijā"

13. Pasākumā "LIZ platība *Natura 2000* teritorijā" paredzēto atbalstu sniedz par pastāvīgajām pļavām un ganībām, kas atrodas Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*) sarakstā saskaņā ar likumu "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām".

14. Atbalsta pretendents var saņemt atbalstu par pastāvīgajām pļavām un ganībām, kas atrodas šo noteikumu 13.punktā minētajā teritorijā, kura ir pieteikta vienotā platību maksājuma saņemšanai un kurā notiek lauksaimnieciskā darbība vismaz viena hektāra platībā, ko veido vismaz 0,3 hektārus lieli lauki.

15. Atbalsta apmērs par vienu pastāvīgo pļavu un ganību hektāru, kurā ievēroti visi atbalsta saņemšanas nosacījumi, ir EUR 44.

4. Atbalsts pasākumam "Agrovides maksājumi"

16. Pretendējot uz atbalstu šo noteikumu 2.3.apakšpunktā minētajos apakšpasākumos, atbalsta pretendents brīvprātīgi uzņemas saistības katrā apakšpasākumā par katru atbalstam pieteikto platības vienību vai dzīvnieku uz pieciem gadiem, sākot ar pirmo maksājuma apstiprināšanas gadu. Saistības turpinās vai tās stājas spēkā ar dienu, kad atbalsta pretendents iesniedz Lauku atbalsta dienesta reģionālajā lauksaimniecības pārvaldē iesniegumu šo noteikumu 6.nodaļā noteiktajā kārtībā.

16.¹ Pretendējot uz atbalstu šo noteikumu 2.3.apakšpunktā minētajos apakšpasākumos (izņemot šo noteikumu 2.3.5. un 2.3.6.apakšpunktā minēto apakšpasākumu), atbalsta pretendents izveido un uztur lauku vēsturi katram saimniecības laukam, ievērojot šādus nosacījumus:

16.¹ 1. šo noteikumu 2.3.1.apakšpunktā minētajā apakšpasākumā lauku vēstures datus kārtoatbilstoši normatīvajiem aktiem par bioloģisko lauksaimniecību;

16.¹ 2. šo noteikumu 2.3.2.apakšpunktā minētajā apakšpasākumā lauku vēstures datus kārto atbilstoši normatīvajiem aktiem par lauksaimniecības produktu integrētās audzēšanas, uzglabāšanas un marķēšanas prasībām un kontroles kārtību;

16.¹ 3. šo noteikumu 2.3.3.apakšpunktā minētajā apakšpasākumā lauku vēsturē norāda, vai notiek vēlā pļaušana vai ekstensīvā ganīšana. Ja notiek vēlā pļaušana, norāda pļaušanas datumu un to, vai zāle tiek sasmalcināta un atstāta izklaidus vai aizvesta no lauka (norāda aizvešanas datumu);

16.¹ 4. šo noteikumu 2.3.4.apakšpunktā minētajā apakšpasākumā lauku vēsturē norāda informāciju par veiktajiem lauksaimniecības darbiem, to apjomu, norises datumu.

17. Jaunas saistības 2011.gadā ir tiesības uzņemties:

17.1. atbalsta pretendētājam, kas ir uzsācis darbību bioloģiskajā lauksaimniecībā un kas ir iekļauts bioloģiskās lauksaimniecības kontroles sistēmā atbilstoši normatīvajiem aktiem par bioloģiskās lauksaimniecības uzraudzību un kontroli, – šo noteikumu 2.3.1.apakšpunktā minētajā apakšpasākumā;

17.2. atbalsta pretendētājam par zālājiem, kas ir atzīti par bioloģiski vērtīgiem un ir iekļauti lauku reģistrā, – šo noteikumu 2.3.3.apakšpunktā minētajā apakšpasākumā;

17.3. atbalsta pretendētājam šo noteikumu 2.3.5. un 2.3.6.apakšpunktā minētajā apakšpasākumā;

17.4. atbalsta pretendētājam, ja tam ir beigušās saistības par integrētās audzēšanas metožu izmantošanu saskaņā ar normatīvajiem aktiem par ikgadējo valsts atbalstu lauksaimniecībai un tā piešķiršanas kārtību, par kurām 2006. vai 2007.gadā ir noslēgts līgums ar Lauku atbalsta dienestu vai kurš līdz 2011.gadam ir ierīkojis kādu šo noteikumu 36.1. vai 36.2.apakšpunktā minēto kultūraugu ilggadīgo stādījumu, – šo noteikumu 2.3.2.apakšpunktā minētajā apakšpasākumā;

17.5. atbalsta pretendētājam, ja tam 2010.gadā ir beigušās saistības apakšpasākumā "Erozijas ierobežošana" saskaņā ar Ministru kabineta 2004.gada 30.novembra noteikumu Nr.1002 "Kārtība, kādā ieviešams programmdokuments "Latvijas Lauku attīstības plāns Lauku attīstības programmas īstenošanai 2004.–2006.gadam"" prasībām, – šo noteikumu 2.3.4.apakšpunktā minētajā apakšpasākumā, ievērojot šādus nosacījumus:

17.5.1. jaunas saistības valsts līmenī var uzņemties ne vairāk kā par 32 000 hektāriem;

17.5.2. ja jaunajām saistībām pieteiktā platība valsts līmenī pārsniedz 32 000 hektāru, saistības uzņemas par proporcionāli samazinātu platību, ņemot vērā šo noteikumu 41.1.apakšpunktā minētos atbalsta saņemšanas nosacījumus.

18. Par konkrēto platību saistības var uzņemties tikai vienā no šo noteikumu 2.3.1., 2.3.2., 2.3.3., 2.3.4. un 2.3.5.apakšpunktā minētajiem apakšpasākumiem. Šo noteikumu 2.3.1. un 2.3.4.apakšpunktā minētos apakšpasākumus var apvienot vienā laukā.

19. Atbalsta pretendents saistību periodā ne vairāk kā par 20 procentiem var paplašināt platību, par kuru viņš ir uzņēmis saistības pirmajā saistību perioda gadā. Ja kārtējā gadā platība pārsniedz 20 procentu no platības, par kuru atbalsta saņēmējs ir uzņēmis saistības pirmajā saistību perioda gadā, sākas jauns piecu gadu saistību periods.

20. Lauku atbalsta dienests katru gadu līdz 31.janvārim par katru šo noteikumu 2.3.1., 2.3.3. un 2.3.4.apakšpunktā minēto apakšpasākumu aprēķina kārtējā gada saistību

platības procentuālo pieaugumu valstī attiecībā pret iepriekšējo gadu, izmantojot šādu formulu:

$$AV (\%) = \frac{KGV}{IGV} \times 100, \text{ kur}$$

AV – agrovides apakšpasākuma saistību platības pieaugums kārtējā gadā valstī (%);

KGV – katra šo noteikumu 17.1., 17.2. vai 17.5.apakšpunktā minēto atbalsta pretendentu attiecīgā apakšpasākuma kopējā atbalsttiesīgā platība kārtējā gada 30.janvārī (ha);

IGV – atbalsta pretendentu katra šo noteikumu 2.3.1., 2.3.3. vai 2.3.4.apakšpunktā minētā apakšpasākuma kopējā atbalsttiesīgā platība iepriekšējā gadā (ha).

21. Lauku atbalsta dienests līdz kārtējā gada 10.februārim publicē laikrakstā "Latvijas Vēstnesis" informāciju par šo noteikumu 20.punktā minēto saistību platības pieaugumu katrā šo noteikumu 2.3.1., 2.3.3. vai 2.3.4.apakšpunktā minētajā apakšpasākumā.

22. Ja saskaņā ar šo noteikumu 20.punktā minēto formulu aprēķinātais rezultāts (AV) kārtējā gadā ir lielāks par 10 procentiem, šo noteikumu 2.3.1., 2.3.3. un 2.3.4.apakšpunktā minēto atbalsta apakšpasākumu atbalsta likmi kārtējā gadā samazina par to procentu daļu, kas pārsniedz 10 procentu pieaugumu.

23. Saistību periodā atbalsta saņēmējam nav tiesību mainīt saistību platības atrašanās vietu, par kuru viņš ir uzņēmies saistības atbilstoši Komisijas 2006.gada 7.decembra Regulas (EK) Nr. [1975/2006](#), ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus, lai īstenotu Padomes Regulu (EK) Nr. [1698/2005](#) attiecībā uz pārbaudes kārtību, kā arī savstarpējo atbilstību saistībā ar lauku attīstības atbalsta pasākumiem (turpmāk – Regula Nr. [1975/2006](#)), 10.panta 6.punktam, izņemot šo noteikumu 2.3.2. vai 2.3.4.apakšpunktā minētajos apakšpasākumos.

24. Atbalsta saņēmējs var pārtraukt saistības šo noteikumu 2.3.apakšpunktā minētajā pasākumā pirms saistību perioda beigām. Tad atbalsta pretendents atmaksā visu saistību periodā jau saņemto atbalstu par to platības daļu vai dzīvnieku, par kuru saistības ir pārtrauktas, tai skaitā par saistībām, ko uzņēmušies iepriekšējie īpašnieki.

25. Ja atbalsta saņēmēja saimniecība pilnībā vai daļēji tiek atsavināta par labu citai personai, kasir Lauku atbalsta dienesta klients, šī persona var pārņemt atbalsta saņēmēja saistības saskaņā ar šo noteikumu 26.punktu. Ja saistības netiek pārņemtas, atbalsta saņēmējs atmaksā visu saistību periodā jau saņemto atbalstu par platības daļu vai dzīvnieku, par kuru saistības netiek pārņemtas. Atbalsta saņēmējs un saistību pārņēmējs par saimniecības atsavināšanu pilnībā vai daļēji iesniedz rakstisku iesniegumu Lauku atbalsta dienesta reģionālajā lauksaimniecības pārvaldē kopā ar šo noteikumu 60.1. vai 60.4.apakšpunktā minēto iesniegumu.

26. Saistības katrā šo noteikumu 2.3.apakšpunktā minētajā apakšpasākumā nodod un par katru no tiem pārņem atsevišķi, neietekmējot cita apakšpasākuma saistību periodu. Saistības nodod un pārņem, ievērojot šādus nosacījumus (izņemot šo noteikumu 2.3.6.apakšpunktā minēto apakšpasākumu, kur saistības uzņemas par katru dzīvnieku atsevišķi):

26.1. ja saistību pārņēmējam nav saistību un viņš pārņem saistības no viena saistību nodevēja, tad saistību pārņēmējam saistības turpinās līdz pārņemto saistību perioda beigām;

26.2. ja saistību pārņēmējam nav saistību un viņš pārņem saistības no vairākiem saistību nodevējiem, tad saistību pārņēmējam sākas jauns piecu gadu saistību periods;

26.3. ja saistību pārņēmējam jau ir saistības un viņš pārņem saistības no viena vai vairākiem saistību nodevējiem, tad saistību pārņēmējam sākas jauns piecu gadu saistību periods.

27. Ja saistību platība kārtējā gadā samazinās ne vairāk kā par 20 procentiem no iepriekšējā gada saistību platības, atbalsta pretendents saņemtais atbalsts par samazināto saistību platību nav jāatmaksā.

4.1. Atbalsts apakšpasākumam "Bioloģiskās lauksaimniecības attīstība"

28. Atbalstu šo noteikumu 2.3.1.apakšpunktā minētajā apakšpasākumā var saņemt atbalsta pretendents, kas ir iekļauts bioloģiskās lauksaimniecības kontroles sistēmā.

29. Atbalsta pretendents var saņemt atbalstu par lauksaimniecībā izmantojamo zemi, kurā tiek audzēta kāda no šo noteikumu 2.pielikumā minētajām lauksaimniecības kultūrām, ja viņš ievēro šādus atbalsta saņemšanas nosacījumus:

29.1. izmantojot bioloģiskās lauksaimniecības metodes, veic lauksaimniecisko darbību uz atbalsttiesīgās lauksaimniecībā izmantojamās zemes vismaz viena hektāra platībā, ko veido vismaz 0,3 hektārus lieli lauki;

29.2. turpmākos piecus gadus pēc pirmā maksājuma apstiprināšanas gada uzņemas saistības nesamazināt atbalsttiesīgo platību, saimniekot tajā atbilstoši apakšpasākuma atbalsta saņemšanas nosacījumiem, nemainīt saistību platības atrašanās vietu un katru gadu iesniegt aizpildītu platību maksājumu iesniegumu;

29.3. ir reģistrējies kā nodokļu maksātājs un katru gadu iesniedz Valsts ieņēmumu dienestā pārskatu vai gada ienākumu deklarāciju;

29.4. ražo un realizē lauksaimniecības produkciju atbilstoši normatīvajiem aktiem par bioloģisko lauksaimniecību – to apliecina normatīvajos aktos par bioloģiskās lauksaimniecības uzraudzību un kontroli noteiktās kontroles institūcijas atzinums (5.pielikums);

29.5. iepriekšējā gadā ir guvis vismaz minimālos ieņēmumus no lauksaimniecības produkcijas realizācijas (šo noteikumu 30.punkts), kurus šo noteikumu 29.4.apakšpunktā

minētā kontroles institūcija pretendētājam aprēķina attiecībā pret iepriekšējā gadā apstiprinātajām platībām, kas tika pieteiktas bioloģiskās lauksaimniecības atbalstam;

29.6. ir iesniedzis informāciju par ieņēmumiem, kas norādīti šo noteikumu 29.3.apakšpunktā minētajos dokumentos šo noteikumu 29.4.apakšpunktā minētajai kontroles institūcijai saimniecības apsekošanas laikā vai ne vēlāk kā līdz kārtējā gada 1.jūlijam.

30. Atbalsta pretendētājam ir šādi minimālie ieņēmumi no lauksaimniecības produkcijas realizācijas, ņemot vērā gatavās lauksaimniecības produkcijas un nepabeigto lauksaimniecības ražojumu krājumu izmaiņas:

30.1. par šo noteikumu 33.1.apakšpunktā minētajām kultūrām – vismaz 50 latu no hektāra gaļas lopkopības un biškopības saimniecībā vai vismaz 100 latu no hektāra citā saimniecībā;

30.2. par šo noteikumu 33.2.apakšpunktā minētajām kultūrām – vismaz 50 latu no hektāra gaļas lopkopības un biškopības saimniecībā vai vismaz 90 latu no hektāra citā saimniecībā;

30.3. par šo noteikumu 33.3. vai 33.4.apakšpunktā minētajām kultūrām – vismaz 1000 latu no hektāra, izņemot cietes kartupeļus. Cietes kartupeļiem – 600 latu no hektāra;

30.4. par šo noteikumu 33.5.apakšpunktā minētajām kultūrām – vismaz 800 latu no hektāra, izņemot ilggadīgos stādījumus, kas nav vecāki par trim gadiem.

31. Šo noteikumu 29.5.apakšpunktā minēto nosacījumu pirmajā gadā nepiemēro atbalsta pretendentiem, kam nav bijušas saistības vai kas tās ir pārņēmuši saskaņā ar šo noteikumu 26.punktu.

32. Atbalstu par pastāvīgo pļavu un ganību platībām var saņemt, ja ievērots vismaz viens no šiem nosacījumiem:

32.1. atbalsta pretendents nodrošina minimālo bioloģisko vai pārejas periodā uz bioloģisko lauksaimniecību esošo lauksaimniecības dzīvnieku blīvumu – vismaz 0,2 nosacītās liellopu vienības uz vienu atbalsttiesīgo pastāvīgo pļavu un ganību hektāru. Lauksaimniecības dzīvnieku blīvumu nosacītajās liellopu vienībās aprēķina saskaņā ar šo noteikumu 4.pielikumu. Lauksaimniecības dzīvnieki saskaņā ar valsts aģentūras "Lauksaimniecības datu centrs" datiem pēc stāvokļa kārtējā gada 1.jūlijā ir atbalsta pretendenta īpašumā;

32.2. ja atbalsta pretendenta īpašumā nav nodrošināts bioloģiski audzētu dzīvnieku minimālais blīvums, pastāvīgo pļavu un ganību platības (kultūras kods – 710) attiecība pret saimniecības atbalsttiesīgo lauksaimniecībā izmantojamās zemes platību nepārsniedz 10 procentu;

32.3. atbalsta pretendents:

32.3.1. līdz kārtējā gada 1.jūlijam Pārtikas un veterinārā dienesta uzraudzībai pakļauto uzņēmumu reģistrā ir reģistrējies kā biškopības produktu primārais ražotājs vai medus iepakošanas uzņēmums, ja tas saistības ir uzņēmis līdz 2011.gadam;

32.3.2. līdz kārtējā gada 1.jūlijam Pārtikas un veterinārā dienesta uzraudzībai pakļauto uzņēmumu reģistrā ir reģistrējies kā biškopības produktu primārais ražotājs vai medus iepakošanas uzņēmums, nodrošina vismaz vienu bišu saimi uz trim hektāriem atbalsttiesīgās platības, kā arī to, lai bišu saimju skaits ir nemainīgs laikposmā no kārtējā gada 15.maija līdz 30.septembrim atbilstoši valsts aģentūras "Lauksaimniecības datu centrs" datiem pēc stāvokļa saimniecībā kārtējā gada 1.jūlijā, ja tas saistības ir uzņēmis 2011.gadā;

32.4. kontroles institūcija ir apliecinājusi, ka atbalsta pretendents pastāvīgo pļavu un ganību platības izmanto ārstniecības augu ievākšanai.

33. Atbalsta apmērs par vienu hektāru lauksaimniecībā izmantojamās zemes, kurā ievēroti visi atbalsta saņemšanas nosacījumi, ir šāds:

33.1. pastāvīgās pļavas un ganības, nektāraugi – EUR 138;

33.2. vasaras kvieši, ziemas kvieši, rudzi, vasaras mieži, ziemas mieži, auzas, tritikāle, griķi, vasaras rapsis, ziemas rapsis, zirņi, lauku pupas, saldā lupīna, eļļas lini, šķiedras lini, dažādi laukaugu maisījumi no iepriekš minētajām laukaugu kultūrām, cukurbietes, pārējās kultūras uz aramzemes, aramzemē sētie ilggadīgie zālāji, zālāji sēklu iegūšanai, graudaugi un pākšaugi zaļbarībai un skābbarībai, kukurūza zaļbarībai un skābbarībai, papuve – EUR 108;

33.3. dārzeni, garšaugi, piemājas dārzi – EUR 357;

33.4. kartupeļi, cietes kartupeļi – EUR 318;

33.5. augļu koki, ogulāji – EUR 419.

4.2. Atbalsts apakšpasākumam "Integrētās dārzkopības ieviešana un veicināšana"

34. Atbalstu šo noteikumu 2.3.2.apakšpunktā minētajā apakšpasākumā var saņemt atbalsta pretendents, kas nodarbojas ar lauksaimniecības produktu integrētu audzēšanu.

35. Atbalsta pretendents var saņemt atbalstu par lauksaimniecībā izmantojamo zemi, kurā tiek audzēta šo noteikumu 2.pielikumā minētā atbalsttiesīgā lauksaimniecības kultūra, ja viņš ievēro šādus atbalsta saņemšanas nosacījumus:

35.1. veic lauksaimniecisko darbību atbilstoši integrētās audzēšanas prasībām uz atbalsttiesīgās lauksaimniecībā izmantojamās zemes vismaz viena hektāra platībā, ko veido vismaz 0,3 hektārus lieli lauki;

35.2. turpmākos piecus gadus no pirmā maksājuma apstiprināšanas gada uzņemas saistības nesamazināt atbalsttiesīgo platību, saimniekot tajā atbilstoši apakšpasākuma atbalsta saņemšanas nosacījumiem un katru gadu iesniegt aizpildītu platību maksājumu iesniegumu;

35.3. ievēro lauksaimniecības produktu integrētās audzēšanas prasības saskaņā ar normatīvajiem aktiem par lauksaimniecības produktu integrētās audzēšanas,

uzglabāšanas, marķēšanas un kontroles kārtību – to apliecina ieraksts Valsts augu aizsardzības dienesta Lauksaimniecības produktu integrētās audzēšanas reģistrā un tā izsniegts atzinums (6.pielikums).

36. Atbalsta apmērs par vienu hektāru lauksaimniecībā izmantojamās zemes, kurā ievēroti visi atbalsta saņemšanas nosacījumi, ir šāds:

36.1. ābeles, bumbieres – EUR 390;

36.2. ķirši, plūmes, avenes, kazenes, upenes, jāņogas, mellenes (krūmmellenes), zilenes, dzērvenes, zemenes, ērkšķogas, krūmcidonijas – EUR 278;

36.3. kāposti – EUR 24;

36.4. ziedkāposti, burkāni, galda bietes, lauka gurķi, sīpoli, ķiploki – EUR 70.

4.3. Atbalsts apakšpasākumam "Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālajos"

37. Atbalstu šo noteikumu 2.3.3.apakšpunktā minētajā apakšpasākumā var saņemt atbalsta pretendents, kas apsaimnieko pastāvīgās pļavas un ganības, kuras atzītas par bioloģiski vērtīgu zālāju.

38. Atbalsta pretendents var saņemt atbalstu par lauksaimniecībā izmantojamo zemi, kurā tiek audzēta šo noteikumu 2.pielikumā minētā atbalsttiesīgā lauksaimniecības kultūra, kas noteikta kā bioloģiski vērtīgs zālājs, ja viņš ievēro šādus atbalsta saņemšanas nosacījumus:

38.1. veic lauksaimniecisko darbību uz atbalsttiesīgās lauksaimniecībā izmantojamās zemes vismaz viena hektāra platībā, ko veido vismaz 0,3 hektārus lieli lauki;

38.2. turpmākos piecus gadus no pirmā maksājuma apstiprināšanas gada uzņemas saistības nesamazināt atbalsttiesīgo platību, saimniekot tajā atbilstoši apakšpasākuma atbalsta saņemšanas nosacījumiem, nemainīt saistību platības atrašanās vietu un katru gadu iesniegt aizpildītu platību maksājumu iesniegumu;

38.3. bioloģiski vērtīgo zālāju platības katru gadu nogana un appļauj, nodrošinot noteiktu lauksaimniecības dzīvnieku skaitu, kas, pārrēķināts nosacītajās liellopu vienībās, veido 0,4–0,9 lielu lauksaimniecības dzīvnieku blīvumu uz vienu hektāru, vai vismaz vienu reizi laikposmā no 1.augusta līdz 15.septembrim nopļauj. Nopļauto zāli novāc un aizved no lauka vai sasmalcina. Lauksaimniecības dzīvnieku blīvumu aprēķina saskaņā ar šo noteikumu 4.pielikumu, neņemot vērā vaislas kуйjus vai sivēnmātes un citas cūkas, piena sivēnus, trušus, šinšillas, lapsas, nutrijas, ūdeles, paipalas, strausus, tītarus, zosis, pīles, fazānus, dējējvistas, broilerus;

38.4. ja bioloģiski vērtīgo zālāju nogana, bet:

38.4.1. dzīvnieku skaits pārsniedz uz bioloģiski vērtīgā zālāja hektāru pieļauto daudzumu, iesniegumā norāda intensīvai ganišanai paredzēto platību hektāros;

38.4.2. dzīvnieki nav atbalsta pretendenta īpašumā, atbalsta pretendents ar dzīvnieku īpašnieku noslēdz rakstisku līgumu par bioloģiski vērtīgā zālāja noganišanu ar konkrēti identificējamiem dzīvniekiem un iesniedz to Lauku atbalsta dienesta reģionālajā lauksaimniecības pārvaldē kopā ar šo noteikumu 60.1.apakšpunktā minēto iesniegumu;

38.5. bioloģiski vērtīgo zālāju nekultivē, neuzar, kā arī nelieto tajā minerālmēslojumu.

39. Atbalsta apmērs par vienu hektāru bioloģiski vērtīgā zālāja, kurā ievēroti visi atbalsta saņemšanas nosacījumi, ir EUR 123.

4.4. Atbalsts apakšpasākumam "Rugāju lauks ziemas periodā"

40. Atbalstu šo noteikumu 2.3.4.apakšpunktā minētajā apakšpasākumā var saņemt atbalsta pretendents, kas veic lauksaimniecisko darbību lauksaimniecībā izmantojamās zemes platībā.

41. Atbalsta saņēmējs var saņemt atbalstu par lauksaimniecībā izmantojamo zemi, kurā tiek audzēta atbalsttiesīga kultūra (2.pielikums), ja ievēro šādus atbalsta saņemšanas nosacījumus:

41.1. veic lauksaimniecisko darbību uz atbalsttiesīgās lauksaimniecībā izmantojamās zemes vismaz 10 hektāru platībā, ko veido vismaz 0,3 hektārus lieli lauki;

41.2. turpmākos piecus gadus no pirmā maksājuma apstiprināšanas gada uzņemas saistības nesamazināt atbalsttiesīgo platību, saimniekot tajā atbilstoši apakšpasākuma atbalsta saņemšanas nosacījumiem un katru gadu iesniegt aizpildītu platību maksājumu iesniegumu;

41.3. kultūraugus (ziemas kvieši, vasaras kvieši, ziemas mieži, vasaras mieži, rudzi, tritikāle, auzas, griķi, vasaras rapsis, ziemas rapsis, zirņi, lauku pupas, saldā lupīna, eļļas lini, šķiedras lini, dažādi minēto laukaugu kultūru maisījumi, graudaugi un pākšaugi zaļbarībai un skābbarībai, kukurūza zaļbarībai un skābbarībai, nektāraugi) atstāj uz lauka nenopļautus līdz nākamā gada 1.martam vai pēc to ražas novākšanas atstāj uz lauka līdz nākamā gada 1.martam neiestrādātas kultūraugu pēcpļaujas atliekas – rugājus;

41.4. atbalstam pieteiktajā laukā nelieto augu aizsardzības līdzekļus un minerālmēslojumu.

42. Atbalsta apmērs par vienu hektāru platības, kurā ievēroti visi atbalsta saņemšanas nosacījumi, ir EUR 87.

4.5. Atbalsts apakšpasākumam "Buferjoslu ierīkošana"

43. Šo noteikumu 2.3.5.apakšpunktā minēto apakšpasākumu īsteno īpaši jutīgajās teritorijās, kas noteiktas saskaņā ar normatīvajiem aktiem par ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskās darbības izraisītā piesārņojuma ar nitrātiem.

44. Atbalsta pretendents var saņemt atbalstu par tādas buferjoslas izveidošanu un apsaimniekošanu, kurā tiek audzēta atbalsttiesīga kultūra (2.pielikums), ja viņš ievēro šādus atbalsta saņemšanas nosacījumus:

44.1. veic lauksaimniecisko darbību uz atbalsttiesīgās lauksaimniecībā izmantojamās zemes vismaz viena hektāra platībā, ko veido vismaz 0,3 hektārus lieli lauki;

44.2. turpmākos piecus gadus no pirmā maksājuma apstiprināšanas gada uzņemas saistības nesamazināt atbalsttiesīgo buferjoslu garumu (metros), saglabāt atbalsttiesīgos metrus, nemainīt buferjoslas atrašanās vietu un saimniekot tajā atbilstoši apakšspasākuma atbalsta saņemšanas nosacījumiem un katru gadu saistību platību pieteikt atbalstam, iesniedzot aizpildītu platību maksājumu iesniegumu;

44.3. izveido lauksaimniecībā izmantojamā zemē virszemes ūdensobjektu buferjoslu vai tīruma buferjoslu laukam, kas nav mazāks par 0,3 hektāriem, ierīkojot buferjoslā ilggadīgu zālāju – pastāvīgās pļavas un ganības, aramzemē sētus ilggadīgos zālājus vai zālājus sēklu iegūšanai;

44.4. apsaimnieko izveidoto virszemes ūdensobjektu buferjoslu vai tīruma buferjoslu, nopļaujot vismaz vienu reizi laikā no 1.augusta līdz 15.septembrim, nopļauto zāli novāc un aizved no lauka vai sasmalcina;

44.5. buferjoslas vienlaidus garums ir vismaz 100 metru;

44.6. tīruma buferjoslas platums ir vismaz četri metri;

44.7. virszemes ūdensobjektu buferjoslas platums ir šāds:

44.7.1. gar ūdenstecēm, kas ietilpst valsts nozīmes meliorācijas sistēmā, un ūdenstilpēm, kuru spoguļlaukums nav mazāks par pieciem hektāriem, – vismaz 10 metri no krasta līnijas, bet stāvam pamatkrastam – no tā augšējās malas; 44.7.2. gar grāvjiem (izņemot kontūrgrāvjus, susinātājgrāvjus un ceļa elementus – ievalkas un ceļa grāvjus, kas pilda savākšanas un norobežošanas funkcijas, bet paši nedarbojas kā citu objektu ūdeņu novadītāji) – četri metri no grāvja malas, kas ietilpst koplietošanas un viena īpašuma meliorācijas sistēmā;

44.8. virszemes ūdensobjektu buferjoslu gar ūdenstecēm, kas ietilpst valsts nozīmes meliorācijas sistēmā, veido tikai tad, ja lauku bloks atrodas tuvāk par 10 metriem no krasta kantes (kanāliem, raktām ūdensnotekām) vai no ūdens krasta līnijas (dabīgajām upēm un ūdenskrātuvēm) vismaz 100 metru vienlaidus posmos.

45. Buferjoslu neierīko laukā, kurā atrodas pastāvīgās pļavas un ganības, aramzemē sētie ilggadīgie zālāji vai zālāji sēklu iegūšanai, vai lauksaimniecībā izmantojamā zeme, kas nav atbalsttiesīga.

46. Vietā, kur saskaņā ar atbalsta saņemšanas nosacījumiem var ierīkot un apsaimniekot virszemes ūdensobjektu buferjoslu, atbalstu nevar saņemt par tīruma buferjoslas izveidošanu aramzemē. 47. Šo noteikumu 2.3.5.apakšpunktā minēto

apakšpasākumu finansē no valsts budžeta apakšprogrammas 21.01.00 "Subsīdijas lauksaimniecības produkcijas ražotājiem".

48. Šajos noteikumos noteiktais atbalsta apmērs par vienu atbalsttiesīgās buferjoslas metru ir šāds:

48.1. par tīruma buferjoslu – EUR 0,128;

48.2. par virszemes ūdensobjektu buferjoslu gar ūdenstecēm un ūdenstilpēm – EUR 0,248;

48.3. par virszemes ūdensobjektu buferjoslu gar grāvjiem – EUR 0,099.

4.6. Atbalsts apakšpasākumam "Lauksaimniecības dzīvnieku ģenētisko resursu saglabāšana"

49. Atbalstu šo noteikumu 2.3.6.apakšpunktā minētajā apakšpasākumā var saņemt atbalsta pretendents, ja ganāmpulks ir pārraudzībā atbilstoši normatīvajiem aktiem par lauksaimniecības dzīvnieku pārraudzību.

50. Atbalsta pretendents var saņemt atbalstu par šādu lauksaimniecības dzīvnieku ģenētisko resursu saglabāšanu Latvijas teritorijā:

50.1. Latvijas brūno govju šķirnes dzīvnieki;

50.2. Latvijas zilo govju šķirnes dzīvnieki;

50.3. Latvijas balto cūku šķirnes dzīvnieki;

50.4. Latvijas tumšgalves aitu šķirnes dzīvnieki;

50.5. Latvijas zirgu šķirnes braucamā tipa dzīvnieki;

50.6. Latvijas vietējo kazu šķirnes dzīvnieki.

51. Atbalsta pretendents var saņemt atbalstu par šo noteikumu 50.punktā minēto attiecīgās šķirnes dzīvnieku, ja viņš ievēro šādus atbalsta saņemšanas nosacījumus:

51.1. turpmākos piecus gadus no pirmā maksājuma apstiprināšanas gada uzņemas saistības atbalsttiesīgo dzīvnieku nepārdot, nedāvināt un nelikvidēt, izņemot īpašus apstākļus (izbeidzies dzīvnieka produktīvais vecums, dzīvnieks neatbilst ciltsdarba programmā noteiktajām prasībām, slimības, nelaimes gadījumi, kuros dzīvnieks daļēji cietis un nav ārstējams), un katru gadu iesniegt aizpildītu atbalsta maksājumu iesniegumu. Par katru lauksaimniecības dzīvnieku atbalsta pretendents uzņemas atsevišķu saistību periodu;

51.2. dzīvnieks atbilst lauksaimniecības dzīvnieku ģenētisko resursu saglabāšanas kritērijiem saskaņā ar lauksaimniecības dzīvnieku šķirņu ciltsdarba programmu, ko apliecina attiecīgās šķirnes dzīvnieku audzētāju organizācija, kura atzīta saskaņā ar normatīvajiem aktiem par šķirnes dzīvnieku audzētāju organizāciju atbilstības kritērijiem. Šķirnes dzīvnieku audzētāju organizācija šķirnes atzinumus izsniedz ne vairāk kā 550 konkrētās šķirnes dzīvniekiem.

52. Šo noteikumu 2.3.6.apakšpunktā minēto apakšpasākumu finansē no valsts budžeta apakšprogrammas 21.01.00 "Subsīdijas lauksaimniecības produkcijas ražotājiem".

53. Šajos noteikumos noteiktais atbalsta apmērs par konkrētās šķirnes dzīvnieku ir šāds:

- 53.1. par Latvijas brūnās govju šķirnes dzīvnieku – EUR 155;
- 53.2. par Latvijas zilās govju šķirnes dzīvnieku – EUR 200;
- 53.3. par Latvijas baltās cūku šķirnes dzīvnieku – EUR 160;
- 53.4. par Latvijas tumšgalves aitū šķirnes dzīvnieku – EUR 75;
- 53.5. par Latvijas zirgu šķirnes braucamā tipa dzīvnieku – EUR 200;
- 53.6. par Latvijas vietējās kazu šķirnes dzīvnieku – EUR 75.

5. Atbalsts pasākumam "*Natura 2000* maksājumi meža īpašniekiem"

54. Atbalstu šo noteikumu 2.4.apakšpunktā minētajā pasākumā saņem Regulas Nr. [1698/2005](#) 46.pantā minētās personas.

54.¹ Atbalstu nepiešķir komersantiem:

54.¹ 1. kam ar tiesas spriedumu ir pasludināts maksātnespējas process vai ar tiesas spriedumu tiek īstenots tiesiskās aizsardzības process, vai ar tiesas lēmumu tiek īstenots ārpus tiesiskās aizsardzības process, aizdevuma ņēmējs atrodas sanācijas procesā vai tā saimnieciskā darbība ir izbeigta;

54.¹ 2. kam iesnieguma iesniegšanas brīdī zaudējumi pārsniedz pusi no pamatkapitāla un pēdējo 12 mēnešu laikā – ceturtdaļu no pamatkapitāla un konstatējamais šo noteikumu 5.¹ 4.apakšpunktā minētās pazīmes;

54.¹ 3. kam saskaņā ar pēdējo divu noslēgto finanšu gadu pārskatiem un pēdējo pieejamo operatīvo pārskatu iesnieguma iesniegšanas brīdī ir novērojamas grūtībās nonākuša komersanta pazīmes – zaudējumu palielināšanās, apgrozījuma samazināšanās, naudas plūsmas samazināšanās, parādu palielināšanās, procentu maksājumu celšanās, gatavās produkcijas krājumu palielināšanās, zems likviditātes koeficients, krītoša vai nulles aktīvu vērtība – un konstatējamais šo noteikumu 5.¹ 4.apakšpunktā minētās pazīmes;

54.¹ 4. kam nav iespēju nosegt zaudējumus no saviem līdzekļiem vai no līdzekļiem, ko tas spēj iegūt no saviem biedriem, akcionāriem, dalībniekiem vai kreditoriem, un tas nespēj apturēt zaudējumus, kas bez valsts iestāžu ārējās iejaukšanās īstermiņā vai vidējā termiņā radīs komersanta nespēju turpināt darbību.

55. *Natura 2000* maksājumus meža īpašniekiem var saņemt par meža zemju (izņemot purvus) platībām, kas atrodas Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*) sarakstā saskaņā ar likumu "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām" un kurās saskaņā ar normatīvajiem aktiem par īpaši aizsargājamo dabas teritoriju aizsardzību un izmantošanu vai sugu un biotopu aizsardzību pēc stāvokļa kārtējā gada 1.aprīlī ir spēkā kāds no šādiem saimnieciskās darbības ierobežojumiem:

- 55.1. aizliegta mežsaimnieciskā darbība;
- 55.2. aizliegta galvenā cirte un kopšanas cirte;
- 55.3. aizliegta galvenā cirte;

55.4. aizliegta kailcirte.

56. Minimālā platība, par kuru piešķir atbalstu, ir viens hektārs, ko veido vismaz 0,5 hektārus lieli lauki. Pieteikto lauku robežām jāsakrīt ar meža nogabalu robežām un jābūt identificējamām dabā. Vienā laukā var apvienot vairākus meža nogabalus, kam ir kopējas robežas.

57. Atbalsta pretendents var saņemt atbalstu par tādu meža zemes platību, kas atrodas šo noteikumu 55.punktā minētajā teritorijā, ja viņš ievēro šādus atbalsta saņemšanas nosacījumus:

57.1. saskaņā ar Iekšlietu ministrijas Informācijas centra datiem pēc stāvokļa kārtējā gada 1.novembrī atbalsta pretendents nav saukts pie administratīvās atbildības saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 57.¹, 66.³, 66.⁴, 67., 67.¹, 68., 71., 71.¹ vai 81.pantu vai līdz kārtējā gada 1.novembrim atbalsta pretendents normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ir samaksājis naudas sodu par šajā apakšpunktā minētajiem pārkāpumiem un atlīdzinājis mežam nodarītos zaudējumus, ja meža zemes īpašniekam uzlikts naudas sods par pārkāpumiem meža apsaimniekošanas jomā vai viņa vainas dēļ mežam nodarīti zaudējumi;

57.2. atbalstam pieteiktajā meža zemes platībā veikta inventarizācija atbilstoši normatīvajiem aktiem par meža inventarizācijas kārtību un inventarizācijas dati ir spēkā kārtējā gada 1.aprīlī;

57.3. par attiecīgo meža zemes platību nav saņemta kompensācija saskaņā ar likumu "Par zemes īpašnieku tiesībām uz kompensāciju par saimnieciskās darbības ierobežojumiem īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un mikroliegumos" par šo noteikumu 55.punktā minētajiem saimnieciskās darbības ierobežojumiem, izņemot kompensāciju par kopšanas cirtes aizliegumu;

57.4. iesnieguma iesniegšanas gadā nav mainījies atbalsta saņemšanai pieteiktās meža zemes īpašnieks.

58. Meža zemes platības, par kurām ir tiesības saņemt šo noteikumu 2.4.apakšpunktā minēto atbalstu, nosaka, pamatojoties uz Meža valsts reģistra un Lauku atbalsta dienesta lauku reģistra datiem. Ja konstatē novirzi starp deklarēto platību un minēto reģistru datiem, atbalstu piešķir par konstatēto mazāko platību.

59. Atbalsta apmērs par vienu hektāru meža zemes, kurā ievēroti visi atbalsta saņemšanas nosacījumi, ir EUR 80.

6. Atbalsta pieprasīšanas un piešķiršanas kārtība

60. Lai pieprasītu atbalstu, atbalsta pretendents attiecīgajā Lauku atbalsta dienesta reģionālajā lauksaimniecības pārvaldē iesniedz personīgi, nosūta pa pastu vai elektroniski saskaņā ar Elektronisko dokumentu likumu šādus dokumentus:

60.1. aizpildītu iesniegumu (platību maksājumu iesnieguma veidlapu saskaņā ar normatīvajiem aktiem par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanu lauksaimniecībai tiešā atbalsta shēmu ietvaros) kopā ar Lauku atbalsta dienesta izsniegto lauksaimniecībā izmantojamās zemes karti, kurā atzīmētas apsaimniekotās lauksaimniecībā izmantojamās zemes platības, ja viņš vēlas saņemt šo noteikumu 2.1., 2.2., 2.3.apakšpunktā minēto atbalstu (izņemot par šo noteikumu 2.3.6.apakšpunktā minēto apakšpasākumu), – līdz kārtējā gada 15.maijam;

60.2. aizpildītu iesniegumu (platību maksājumu iesnieguma veidlapu saskaņā ar normatīvajiem aktiem par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanu lauksaimniecībai tiešā atbalsta shēmu ietvaros) kopā ar iesniegumā norādīto nekustamā īpašuma kadastra vienību Valsts zemes dienesta izsniegtu zemes robežu plāna kopiju un meža zemju plāna kopiju, kurā atzīmētas atbalstam pieteiktās meža zemju platības, ja viņš vēlas saņemt šo noteikumu 2.4. apakšpunktā minēto atbalstu, – līdz kārtējā gada 15.maijam;

60.3. aizpildītu iesniegumu (7.pielikums) par šo noteikumu 2.3.6.apakšpunktā minētā atbalsta saņemšanu un šķirnes dzīvnieku audzētāju organizācijas izsniegtu atzinumu par dzīvnieku atbilstību šķirnes aprakstam – līdz kārtējā gada 3.septembrim;

61. Ja šo noteikumu 60.1., 60.2. vai 60.3. apakšpunktā minēto iesniegumu iesniedz pēc 15.maija, bet ne vēlāk kā 25 kalendāra dienas pēc šā termiņa, atbalstu samazina atbilstoši Regulas Nr. [1975/2006](#) 7.pantam, izņemot gadījumu, ja līdz 15.maijam iesniegums nav iesniegts ārkārtas apstākļu vai nepārvaramas varas dēļ. Iesniegumu noraida, ja tas nav iesniegts 25 kalendāra dienu laikā pēc kārtējā gada 15.maija.

62. Ja šo noteikumu 60.4.apakšpunktā minēto iesniegumu šo noteikumu 2.3.6.apakšpunktā noteiktā atbalsta saņemšanai iesniedz pēc kārtējā gada 3.septembra, bet ne vēlāk kā 25 kalendāra dienas pēc šā termiņa, atbalstu samazina atbilstoši Regulas Nr. [1975/2006](#) 7.pantam, ja vien iesniegumu līdz 3.septembrim nebija iespējams iesniegt ārkārtas apstākļu vai nepārvaramas varas dēļ. Iesniegumu noraida, ja tas nav iesniegts 25 kalendāra dienu laikā pēc kārtējā gada 3.septembra.

63. Ja atbalsta pretendents piesakās uz atbalstu vairākos šajos noteikumos minētajos pasākumos, tad šo noteikumu 60.punktā minētos iesniegumus un nepieciešamos dokumentus pretendents iesniedz vienā un tajā pašā Lauku atbalsta dienesta reģionālajā lauksaimniecības pārvaldē.

64. Ja iesniegumā atbalsta saņemšanai nepieciešami labojumi vai papildinājumi, atbalsta pretendents tos iesniedz Lauku atbalsta dienesta reģionālajā lauksaimniecības pārvaldē šādos termiņos:

64.1. līdz kārtējā gada 15.jūnijam (saskaņā ar Regulas Nr. [1975/2006](#) 8.panta 3.punktu) – šo noteikumu 60.1. un 60.2.apakšpunktā minētajā iesniegumā;

64.3. līdz kārtējā gada 3.septembrim – šo noteikumu 60.4.apakšpunktā minētajā iesniegumā.

65. Pretendējot uz šo noteikumu 2.punktā minēto atbalstu, atbalsta pretendents gada laikā var iesniegt tikai vienu iesniegumu attiecīgajā pasākumā vai apakšpasākumā.

66. Ja Lauku atbalsta dienests vēl nav rakstiski informējis atbalsta pretendentu par konstatētajām neatbilstībām iesniegumā, kā arī nav paziņojis atbalsta pretendētājam par nodomu veikt pārbaudi uz vietas saimniecībā, kuras laikā tiek atklātas neatbilstības, un ja atbalsta pretendents pēc šo noteikumu 64.punktā minētā iesnieguma iesniegšanas termiņa ir konstatējis, ka iesnieguma dati ir mainījušies, atbalsta pretendētājam ir tiesības rakstiski informēt par to Lauku atbalsta dienestu, nepaplašinot iesnieguma datus.

67. Ja atbalsta pretendents saņem rakstisku pieprasījumu no Lauku atbalsta dienesta ar lūgumu sniegt papildinformāciju par šajos noteikumos minētajiem pasākumiem, atbalsta pretendētājam papildinformācija jāsniedz ne vēlāk kā divu nedēļu laikā pēc pieprasījuma saņemšanas.

68. Ja atbalsta pretendents šo noteikumu 67.punktā minētajā termiņā nesniedz Lauku atbalsta dienestā pieprasīto papildinformāciju, atbalsta apmēru samazina vai iesniegumu noraida, ņemot vērā iesniegumā norādītos datus. Atbalstu samazina par konkrētā maksājuma vienību, par kuru nav saņemta Lauku atbalsta dienesta pieprasītā informācija.

69. Ja atbalsta pretendents ievēro visus šajos noteikumos minētos atbalsta saņemšanas nosacījumus, Lauku atbalsta dienests pilnā apmērā piešķir atbalsta pretendētājam konkrētu maksājumu par konkrētu vienību. Ja tiek konstatētas neatbilstības, kas minētas šo noteikumu 9.pielikumā vai Regulā Nr. [1975/2006](#), maksājumu samazina vai nepiešķir.

70. Lauku atbalsta dienests var izmaksāt avansa maksājumus, nepārsniedzot 75 procentus no kārtējā gadā izmaksājamās atbalsta summas saskaņā ar Regulas Nr. [1975/2006](#) 9.pantu, ja ir pabeigtas iesniegumu administratīvās pārbaudes un pārbaudes uz vietas saimniecībā.

71. Lauku atbalsta dienests neatbilstoši izmaksātos maksājumus ietur saskaņā ar normatīvajiem aktiem par kārtību, kādā administrē Eiropas Lauksaimniecības garantiju fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Zivsaimniecības fondu, kā arī valsts un Eiropas Savienības atbalstu lauksaimniecībai, lauku un zivsaimniecības attīstībai.

72. Lauku atbalsta dienests izskata iesniegumus un pēc atbilstības kritēriju pārbaudes saskaņā ar Regulu Nr. [1975/2006](#) pieņem lēmumu par atbalsta piešķiršanu šajos noteikumos minētajos pasākumos un nodrošina atbalsta izmaksu saskaņā ar Regulas Nr. [73/2009](#) 29.panta otro daļu.

73. Atbalsta pretendents var apstrīdēt un pārsūdzēt Lauku atbalsta dienesta amatpersonu izdotos administratīvos aktus Lauku atbalsta dienesta likumā noteiktajā kārtībā.

7. Īpaši nosacījumi pasākumam "Agrovide"

8. Pārbaude uz vietas saimniecībā

86. Par veikto pārbaudi uz vietas saimniecībā Lauku atbalsta dienesta amatpersona sagatavo kontroles ziņojumu saskaņā ar Regulas Nr. [1975/2006](#) 13.pantu un attiecīgos gadījumos – saskaņā ar 19.panta 2.punktu, kad pārbaudi veic kompetentās kontroles iestādes amatpersonas atbilstoši normatīvajiem aktiem par kārtību, kādā administrē Eiropas Lauksaimniecības garantiju fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Zivsaimniecības fondu, kā arī valsts un Eiropas Savienības atbalstu lauksaimniecībai, lauku un zivsaimniecības attīstībai.

87. Atbalsta pretendents nodrošina iespēju amatpersonām veikt pārbaudes uz vietas saimniecībā un pēc pieprasījuma uzrāda pārbaudei nepieciešamos dokumentus. Ja atbalsta pretendents neļauj amatpersonai veikt pārbaudes uz vietas saimniecībā, attiecīgā amatpersona to atzīmē kontroles ziņojumā un atbalsta pretendenta iesniegums tiek noraidīts saskaņā ar Regulas Nr. [1975/2006](#) 7.pantu.

88. Atbalsta pretendents ir tiesības iepazīties ar kontroles ziņojumu un papildināt to.

89. Ja atbalsta pretendents nav iepazīties ar kontroles ziņojumu pārbaudē uz vietas saimniecībā, Lauku atbalsta dienests 10 darbdienu laikā pēc pārbaudes pabeigšanas nosūta atbalsta pretendentsam kontroles ziņojumu.

90. Atbalsta pretendents 10 darbdienu laikā pēc kontroles ziņojuma saņemšanas var iesniegt Lauku atbalsta dienestā paskaidrojumus vai precizētu informāciju atbilstoši kontroles ziņojumā iekļautajiem kontroles rezultātiem.

91. Atbalsta pretendenta nepiedalīšanās pārbaudē uz vietas saimniecībā neietekmē lēmuma pieņemšanu par atbalsta samazinājumu vai nepiešķiršanu.

92. Šo noteikumu 2.4.apakšpunktā minētajā pasākumā pārbaudes uz vietas saimniecībā Lauku atbalsta dienests veic, piedaloties Valsts meža dienesta pārstāvim.

9. Sadarbība ar citām institūcijām informācijas iegūšanai

93. Atzinumu, kas apliecina bioloģiskās lauksaimniecības atbilstību šo noteikumu 2.3.1.apakšpunktā minētā atbalsta saņemšanai (5.pielikums), kontroles institūcija elektroniski iesniedz Lauku atbalsta dienestā līdz kārtējā gada 1.oktobrim atbilstoši normatīvajiem aktiem par elektronisko dokumentu noformēšanu. Kontroles institūcija pārbauda atbalsta pretendētus attiecībā uz šo noteikumu 29.4.apakšpunktā minētajiem minimālajiem ierēģmumiem no lauksaimniecības produkcijas realizācijas un šo noteikumu 32.punktā minētajiem nosacījumiem.

94. Atzinumu, kas apliecina lauksaimniecības produktu integrētu audzēšanu šo noteikumu 2.3.2.apakšpunktā minētā atbalsta saņemšanai (6.pielikums), Valsts augu aizsardzības dienests elektroniski iesniedz Lauku atbalsta dienestā līdz kārtējā gada 1.oktobrim atbilstoši normatīvajiem aktiem par elektronisko dokumentu noformēšanu.

95. Šo noteikumu 1.pielikumā minēto prasību izpildi kontrolē Valsts vides dienests. Iestāde informāciju par laikposmā no 1.janvāra līdz 31.augustam konstatētajām neatbilstībām iesniedz Lauku atbalsta dienestā līdz kārtējā gada 15.septembrim un par laikposmā no 1.septembra līdz 31.decembrim konstatētajām neatbilstībām – līdz kārtējā gada 15.janvārim, izņemot 2011.gadu, kad iestāde informāciju par laikposmā no 2.marta līdz 31.augustam konstatētajām neatbilstībām iesniedz Lauku atbalsta dienestā līdz kārtējā gada 15.septembrim.

96. Valsts aģentūra "Lauksaimniecības datu centrs" ganāmpulku īpašnieku un attiecīgo dzīvnieku sarakstu par stāvokli saimniecībā kārtējā gada 1.jūlijā saskaņā ar šo noteikumu 11.3.apakšpunktu līdz kārtējā gada 15.augustam iesniedz Lauku atbalsta dienestā un saskaņā ar šo noteikumu 32.1.apakšpunktu līdz kārtējā gada 1.septembrim – kontroles institūcijām.

97. Lauku atbalsta dienests sadarbojas ar Valsts meža dienestu, Valsts zemes dienestu, Valsts vienotās datorizētās zemesgrāmatas turētāju, Dabas aizsardzības pārvaldi un Iekšlietu ministrijas Informācijas centru šo noteikumu 2.4.apakšpunktā minētā atbalsta veida administrēšanas nodrošināšanā.

98. Dabas aizsardzības pārvalde sniedz Lauku atbalsta dienestam nepieciešamo informāciju, lai nodrošinātu šo noteikumu 57.3.apakšpunktā minētās prasības atbilstības pārbaudi.

99. Pārtikas un veterinārais dienests līdz kārtējā gada 1.augustam sniedz Lauku atbalsta dienestam un šo noteikumu 29.4.apakšpunktā minētajai kontroles institūcijai nepieciešamo informāciju par Pārtikas un veterinārā dienesta uzraudzībai pakļauto

uzņēmumu reģistrā reģistrētajiem biškopības produktu primārajiem ražotājiem vai medus iepakojšanas uzņēmumiem pēc stāvokļa kārtējā gada 1.jūlijā.

10. Noslēguma jautājumi

100. Šo noteikumu 20.punkta prasības nav attiecināmas uz šo noteikumu 2.3.4.apakšpunktā minētā apakšpasākuma saistību platību pieauguma aprēķināšanu 2011.gadā.

101. Ja atbalstam pieteiktajai platībai kalendāra gada laikā veikta kadastra datu aktualizācija, iesniedzot iesniegumu par lauksaimniecībā izmantojamās zemes kartes precizēšanu šo noteikumu 9.¹ punktā minētajos gadījumos, tam pievieno dokumentus, kas apliecina zemes lietošanas veida maiņu, un karti, kurā norādītas atbilstošās izmaiņas.

102. Atzīt par spēku zaudējušiem Ministru kabineta 2008.gada 15.aprīļa noteikumus Nr.282 "Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu lauku attīstībai – vides un lauku ainavas uzlabošanai" (Latvijas Vēstnesis, 2008, 63.nr.; 2009, 56.nr.).